

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžp/20/2013
Identifikačné číslo spisu:	8010200244
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8010200244.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a z členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Příbělskej, PhD. v právnej veci žalobcu N. Z., bytom v F., A. N. X, zastúpeného Mgr. Marošom Ježíkom, advokátom so sídlom v Starej Ľubovni, Okružná 871/65, proti žalovanému Okresnému úradu Prešov, so sídlom v Prešove, Nám. mieru 3, zastúpeného PUCHALLA, SLÁVIK & partners, s.r.o., advokátom so sídlom v Košiciach, Kmeťova 24, za účasti 1/ P. Z., bytom v F., A. N. X, 2/ A. C., bytom v F., S. XXX/XX, 3/ Z. C., bytom v F., S. XXX/XX, 4/ N. N., bytom v F., A. N. X, a 5/ E. N., bytom v F., A. N. X, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného z 1. apríla 2010, č.j. 2010-487/1376-2/SP-Ka, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. mája 2013, č.k. 1S/30/2010-95, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. mája 2013, č.k. 1S/30/2010-95, p o t v r d z u j e .

Účastníkom konania právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom z 24. mája 2013, č.k. 1S/30/2010-95 Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného ako druhostupňového správneho orgánu v konaní o povolení stavby „Novostavba hospodárskej budovy“ stavebníkom A. C. a manželke Z. C. (účastníci 1/ a 2/ v tunajšom konaní). Napadnutým rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie obce Lendak (ďalej len „stavebný úrad“) z 12. októbra 2009, č.j. SP/381-003/09-Šk, ktorým bola vyššie označená stavba povolená.

Krajský súd postupom podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, oboznámil sa s obsahom pripojených spisov, a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Poukázal tiež na skoršie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v tu prejednávanej veci z 28. februára 2013, sp.zn. 5Sžp/6/2012, ktorým najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu z 24. mája 2013, č.k. 1S/30/2010-95 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Mal za to, že žalovaný aj stavebný úrad postupovali v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) a vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej len „vyhl.č. 532/2002 Z.z.“), keď jednak spojili územné konanie so stavebným konaním o povolení stavby „Novostavba hospodárskej budovy“, ako aj keď vyhodnotili námietky v stavebnom konaní vznesené žalobcom ako neskoro podané, resp. ako námietky, ktoré neboli podané v ustanovenej 7dňovej lehote poskytnutej v oznámení stavebného úradu (§ 36 ods. 1, 2 stavebného zákona), a preto na ne žalovaný ani v podanom odvolaní neprihliadal ako na účinne uplatnené.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom konania ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie žalobca a žiadal jeho zrušenie a vrátenie na ďalšie konanie.

Zopakoval námietky proti napadnutému rozhodnutiu uvedené v žalobe, majúc za to, že stavebný úrad a žalovaný svojím postupom nerešpektovali § 32 ods. 1 a § 46 zákona č. 71/1967Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) tým, že nesprávne na vec aplikovali § 6 ods. 1 vyhl. č. 532/2002 Z.z. a povolili stavbu umiestnenú od hranice pozemku patriaceho žalobcovi a jeho manželke len 0,50m², pričom plocha zastavaná povolenou stavbou hospodárskej budovy bude mať 101,5m².

Správne orgány, podľa žalobcu, pochybili, keď nevzali do úvahy geografické umiestnenie stavby v obci Lendak, v podhorí Vysokých Tatier, a klimatické podmienky tejto oblasti s vysokým úhrnom zrážok v zime. Ďalej žalobca namietal opomenutie otázky zastavanosti pozemku stavebníka (účastníci 1/ a 2/ v tunajšom konaní - pozn.) z hľadiska zásad platných pre daný typ územia a stavieb. Mal za nesporné, že hospodárska budova o rozlohe 101,5m² nie je bežná hospodárska budova plniaca doplnkovú funkciu k hlavnej stavbe, preto mal stavebný úrad nariadiť miestne zisťovanie, od ktorého nesprávna upustil podľa § 62 ods. 2 stavebného zákona. Zdôraznil, že správne orgány mali v konaní postupovať podľa § 140 stavebného zákona, s poukazom na § 139b stavebného zákona.

Poukázal tiež na to, že vydané rozhodnutie nesmeruje k predchádzaniu susedských sporov, ale naopak, je dôvodné predpokladať, ich zvýšenú frekvenciu.

Žalobca si súčasne uplatnil trovy odvolacieho konania.

K podanému odvolaniu doručil svoje písomné vyjadrenie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť a účastníkom konania náhradu trov konania nepriznať. Uviedol, že voči odvolaním napadnutému rozsudku nemá žiadne námietky, stotožňuje sa s jeho výrokovou časťou i s jeho odôvodnením.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo

povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide.

Predmetom súdneho prieskumu zákonnosti v tomto konaní je rozhodnutie žalovaného o zamietnutí odvolania žalobcu a jeho manželky voči rozhodnutiu stavebného úradu - Obce Lendak z 12. októbra 2009, č.j. SP/381-003/09-Šk o povolení novostavby hospodárskej budovy pri rodinnom dome súpis.č. 932, na Partizánskej ulici, v obci Lendak, na pozemku parc.č. 1703/2 o výmere 885m², k.ú. F., ktorá bude jednopodlažná s využitím podkrovia, nepodpivničená, so sedlovou strechou, štítom orientovaným k miestnej komunikácii.

Z obsahu pripojeného spisu najvyšší súd zistil, že stavebný úrad pred vydaním tohto rozhodnutia na základe predloženej žiadosti postupujúc podľa § 39 ods. 4 stavebného zákona spojil územné konanie o umiestnení stavby so stavebným konaním a oznámil túto skutočnosť účastníkom konania a dotknutým orgánom štátnej správy s tým, že im ustanovil lehotu 7 pracovných dní na podanie námietok a upozornil ich, že podľa § 61 ods. 3 stavebného zákona na námietky neskôr podané neprihliadne, a súčasne ich upovedomil o možnosti nahliadnuť do podkladov rozhodnutia počas stránkových dní úradu. V tejto lehote neboli vznesené žiadne námietky ani pripomienky.

Na odvolanie žalobcu a jeho manželky z 26. októbra 2009, v ktorom namietali umiestnenie budovy vo vzdialenosti 0,50m ods hranice s ich pozemkom (parc. č. 1703/3), o čom pred vydaním rozhodnutia stavebným úradom neboli upovedomení, rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím. S námietkou vznesenou žalobcom a jeho manželkou sa vysporiadal a dodal, že táto nebola nimi ako účastníkmi stavebného konania vznesená v riadnej lehote podľa oznámenia o začatí stavebného konania zo 4. septembra 2009, ktoré obaja osobne prevzali.

Najvyšší súd sa ďalej zaoberal rozsudkom a postupom krajského súdu z hľadiska ich zákonnosti a zachovania práv účastníkov súdneho konania. V postupe krajského súdu nezistil žiadne pochybenie, pre ktoré osebe by nebolo možné hľadiť na jeho rozsudok ako na zákonný. Skúmal preto vecnú a právnu správnosť jeho záverov vo vzťahu k žalobným a odvolacím námietkám žalobcu.

Na tomto mieste najvyšší súd poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie v tunajšej veci, uznesenie z 28. februára 2013, sp.zn. 5Sžp/6/2012, v ktorom okrem iného krajskému súdu vytkol, že tento nerešpektoval tzv. koncentračnú zásadu stavebného konania (§ 39a ods. 4, § 61 ods. 1, 2 a 3 stavebného zákona), keď sa vecne zaoberal námietkou žalobcu vznesenou ako v odvolaní voči rozhodnutiu stavebného úradu a následne aj v podanej žalobe.

Podľa § 39a ods. 4 stavebného zákona, stavebný úrad spojí územné konanie o umiestnení stavby so stavebným konaním pri jednoduchej stavbe alebo jej prístavbe a nadstavbe, ak sú splnené podmienky umiestnenia jednoznačné vzhľadom na pomery v území, pri ostatných stavbách tak urobí za predpokladu, že podmienky na ich umiestnenie vyplývajú z územného plánu zóny.

Podľa § 61 ods. 1 stavebného zákona, stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania dotknutým orgánom, všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním. Súčasne ich upozorní, že svoje námietky môžu uplatniť najneskôr pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne. Na pripomienky a námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní alebo pri prerokúvaní územného plánu zóny, sa neprihliada. Stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania do 7 dní odo dňa, keď je žiadosť o stavebné povolenie podaná.

Podľa § 61 ods. 2 stavebného zákona, od miestneho zisťovania, prípadne aj od ústneho pojednávania môže stavebný úrad upustiť, ak sú mu dobre známe pomery stavebníka a žiadosť poskytuje dostatočný podklad pre posúdenie navrhovanej stavby.

Podľa § 61 ods. 3 stavebného zákona, stavebný úrad oznámi účastníkom začatie stavebného konania najmenej 7 dní pred konaním miestneho zisťovania prípadne ústneho pojednávania. Ak stavebný úrad upustí od ústneho pojednávania, určí, do kedy môžu účastníci uplatniť námietky a upozorní ich, že sa na neskoršie podané námietky neprihliadne.

Najvyšší súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v stavebnom konaní platí koncentračná zásada, ktorá znamená, že po termíne určenom stavebným úradom sa na pripomienky a námietky účastníkov konania neprihliada a stanoviská dotknutých orgánov, ktoré sa nevyjadrili, sa považujú za kladné. Účelom zásady koncentrácie konania v stavebnom konaní je stanovenie určitých limitov stavebného konania a jej cieľom je zamedziť neustálemu generovaniu nových námietok, ktoré by v konečnom dôsledku bránili akejkoľvek stavebnej činnosti. Stavebný úrad však musí zainteresované subjekty na túto skutočnosť písomne upozorniť a jednoznačne určiť lehotu na uplatnenie ich pripomienok a námietok, čo v tu prejednávanej veci vykonal.

Vzhľadom k tomu, že žalobca ani jeho manželka do uvedenej lehoty žiadne námietky, pripomienky nevzniesli, práve naopak námietok sa vzdali, nemohol žalovaný na námietku vznesenú v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu (týkajúcu sa vzdialenosti 0,50m od hranice ich pozemku) prihliadnuť. Z uvedeného dôvodu nemohol na túto námietku prihliadnuť ani konajúci krajský súd.

Podľa názoru najvyššieho súdu je právne irelevantná námietka žalobcu, že v oznámení o začatí stavebného konania v spojení s územným konaním nebol oboznámený so skutočnosťou, že navrhovaná stavba má byť umiestnená vo vzdialenosti 0,50m od hranice ich pozemku. Relevantnou skutočnosťou je preukázanie, či v tomto konaní mali účastníci objektívnu možnosť sa pred podaním svojich námietok oboznámiť s obsahom spisovej dokumentácie a či z jej obsahu je zrejme umiestnenie navrhovanej stavby. Z administratívneho spisu je nepochybné, že účastníci takúto možnosť mali, stavebný úrad ich o nej výslovne upovedomil v oznámení o začatí stavebného konania v spojení s územným konaním. Spisová dokumentácia obsahuje projektovú dokumentáciu vypracovanú autorizovaným architektom Ing. arch. Q. E. a z jej sprievodnej správy je zrejme aj jej navrhované osadenie na parcele č. 1703/2, ako aj vzdialenosti od jednotlivých hraníc, ani stavebník, ani stavebný úrad nemajú povinnosť upozorňovať osobitne na jednotlivé aspekty umiestňovanej a povoľovanej stavby.

Na námietku žalobcu vznesenú v odvolaní proti prvostupňovému správne rozhodnutiu vzhľadom k aplikácii koncentračnej zásady v stavebnom konaní žalovaný nemohol prihliadnuť, hoc bola táto námietka vznesená v odvolacom stavebnom konaní. Pokiaľ krajský súd súc viazaný právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v uznesení z 28. februára 2013, sp.zn. 5Sžp/6/2012 (§ 250ja ods. 4 OSP), rozhodol správne, keď na opakovanú námietku žalobcu neprihliadol, postupoval v súlade so zákonom.

Rovnako nemožno priznať ani relevanciu žalobcovej námietke, že napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové rozhodnutie stavebného úradu sú v rozpore s požiadavkou § 3 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v ktorého zmysle fyzické a právnické osoby, štátne orgány a orgány miestnej samosprávy dbajú na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov a aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi odstránili predovšetkým ich dohodou.

Hoci Občiansky zákonník zaväzuje k povinnosti predchádzať ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov, sú to v prvom rade fyzické a právnické osoby ako ich primárni účastníci, kto sú jej nositeľmi. Je preto na žalobcovi a účastníkoch konania 1/ a 2/ ako stavebníkoch, aby si svoje vzájomné vzťahy upravili spôsobom zodpovedajúcim slušnému správaniu a dobrým mravom.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne a právne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP v spojení s 250ja ods. 3 OSP).

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 OSP. Neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a vo vzťahu k úspešnému žalovanému zákon najvyššiemu súdu neumožňuje tieto priznať. Právo účastníkov konania na náhradu trov konania zákon neupravuje.

Vzhľadom k tomu, že zákonom č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol s účinnosťou od 1. januára 2013 zrušený Krajský stavebný úrad v Prešove, ktorého pôsobnosť a právomoci prešli na Obvodný úrad Prešov - Odbor výstavby a bytovej politiky so sídlom v Prešove, Nám. Mieru č. 3, odvolací súd podľa § 107 ods. 4 OSP na strane žalovaného koná s vyššie uvedeným právnym nástupcom pôvodne uvádzaného žalovaného.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, obvodné úrady zriadené podľa predpisov účinných do 30. septembra 2013 sú okresné úrady podľa tohto zákona. Preto, konajúc už za účinnosti tohto zákona, najvyšší súd ako žalovaného označil a ako so žalovaným konal s Okresným úradom Prešov.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.